

گزارش «قاب کوچک» از سریال‌های

مشاهیر

در قاب‌ت

از جمله سریال‌های

تولید شده براساس

مشاهیر ایرانی،

سریال شیخ بهایی

بود که به زندگی این

چهره برجسته ایرانی

پرداخت. بخش اول

این مجموعه مربوط

به دوران نوجوانی

شیخ بهایی بود

سراسر ایران را بگردیم، پر است از مشاهیری که هر کدام در یک حوزه درخشیده و ماندگار شده‌اند. از مشاهیر ادبی و حوزه شعر گرفته تا آنهایی که در هشت سال دفاع مقدس، نام‌شان را برای همیشه در تاریخ این کشور ماندگار کردند. رسانه ملی در بخشی از فعالیت‌های خود تلاش کرده

روایتی از زندگی این قهرمانان ملی را به تصویر بکشد. در این میان، ابتدای اردیبهشت، با حال و هوای روز سعدی همراه است و بسیاری از ما را به یاد مشاهیری می‌اندازد که در این خاک زندگی کرده و برایمان قهرمان شدند. به بهانه روز سعدی، برخی از سریال‌هایی را مرور کردیم که تاکنون پیرامون مشاهیر ایرانی روی آنتن رفته و توانسته ما را با زیست این قهرمانان، آشناتر کند.

سپیده اشرفی

روزنامه‌نگار

روایت زندگی یک شیخ

از جمله سریال‌های تولید شده براساس مشاهیر ایرانی، سریال شیخ بهایی بود که به زندگی این چهره برجسته ایرانی پرداخت. بخش اول این مجموعه مربوط به دوران نوجوانی شیخ بهایی بود که در ۱۲ سالگی به دلیل فشار و آزار حاکم وقت، مجبور می‌شد همراه خانواده‌اش از لبنان به ایران کوچ کند اما در بخش دوم، بررسی یک سال از زندگی شیخ بهایی در ۶۷ سالگی به تصویر کشیده می‌شد. نقش شیخ بهایی در کهنسالی را علی نصیریان بازی می‌کرد که در کنار هنرمندانی مثل ژاله علو، علی دهکردی و اسماعیل شنگله، قاب‌های ماندگاری از زندگی این حکیم را خلق کرده بود. پیش تولید این مجموعه که کارگردانی آن را شهرام اسدی در دست داشت از سال ۱۳۸۰ و ساخت آن از بهار ۱۳۸۲ آغاز شد. فیلمبرداری این اثر تلویزیونی هم در مناطق رودبار، اخت‌آباد شهریار، جزیره آشوراده در بندر ترکمن، اصفهان، تهران و شهرک سینمایی غزالی انجام شده بود.

قصه یک پزشک ملی

بوعلی سینا را هم باید از دیگر مجموعه‌های با محوریت مشاهیر دانست که به زندگی این دانشمند برجسته پرداخته بود. این مجموعه در شهرستان اردستان و مسجد جامع تاریخی آن ساخته شد و نویسندگی و کارگردانی آن باکیهان رهگذر بود. بازیگرانی همچون مرحوم امین تارخ، فیروز بهجت محمدی، جمشید لایق، اسماعیل محرابی، چنگیز وثوقی و سرور نجات‌اللهی در این مجموعه نقش آفرینی کرده بودند. سریال بوعلی سینا، زندگی و دستاوردهای وی را روایت می‌کرد که به سفرهای مختلفی رفته بود تا علم خود را غنی کند. این شخصیت ایرانی از جمله چهره‌هایی بود که تلویزیون زندگی او را روایت کرده بود.

ماجراهای یک ریاضیدان

مجموعه دیگر تلویزیونی که با محوریت چهره‌ها و مشاهیر ایرانی روی آنتن رفته، نردبام آسمان بود که زندگی غیث‌الدین جمشید کاشانی، اخترشناس و ریاضیدان ایرانی را از زادروز تا کشته شدنش در زمان زمامداری مغول‌ها در ایران بازگو می‌کرد. او پسر مسعود طبیب و به شدت با زیگوش و کنجکاوی بود که در یکی از روزها با شیخ کاشان مجادله‌ای کرد که سبب شد اهالی شهر وی را تعقیب کنند. این مجموعه به کارگردانی محمد حسین لطیفی، نویسندگی حامد عنقا و با طرح اولیه سید سعید رحمانی، توسط محسن علی اکبری تهیه شده بود. بوعلی سینا در نظر مخاطبان نشست و بارها از شبکه‌های مختلف روی آنتن رفت.

قابی از زندگی ملاصدرا

هر کدام از مجموعه‌های تلویزیونی که تاکنون با محوریت مشاهیر روی آنتن رفته، به یک حوزه توجه کرده و افراد برجسته آن را به تصویر کشیده است. درست مثل سریال روشن‌تر از خاموشی که زندگی ملاصدرا متفکر و فیلسوف ایرانی را روایت کرده بود که شامل زندگی او از نوجوانی تا رفع حکم نفی بلدش می‌شد. این مجموعه تلویزیونی در ۳۵ قسمت در سال ۱۳۸۲ از شبکه یک سیما به نمایش درآمد که پنجمین مجموعه تلویزیونی حسن فتحی بود. بازیگرانی همچون حسین یاری، محمود پاک‌نیت، علی نصیریان و

زنده‌یاد جمشید مشایخی در این مجموعه نقش آفرینی می‌کردند. قصه این مجموعه از جایی آغاز می‌شود که شاه عباس اول صفوی به تازگی با حمایت سران قزلباش و کودتا علیه پدر به سلطنت رسیده و هنوز قدرت و موقعیت تثبیت شده‌ای ندارد. کشور از لحاظ سیاسی و اجتماعی، در شرایطی ناپایمان قرار گرفته و علاوه بر تهدیدات و دست‌اندازی مستعمران به خاک ایران، عده‌ای نیز در داخل داعیه حکومت دارند؛ صدرالدین محمد قوام شیرازی متخلص به ملاصدرا، در راه کسب علم و دانش قدم می‌گذارد.

روزگار یک پزشک اطفال

روزگار قریب که روایت زندگی دکتر قریب بود، به نویسندگی و کارگردانی کیانوش عیاری روی آنتن رفته بود که برپایه زندگی پزشک بنیان‌گذار تخصص پزشکی اطفال در ایران ساخته شد. سریال روزگار قریب از سال ۱۳۹۵ همزمان با شروع تحصیلات ابتدایی تا مرگ قریب در سال ۱۳۵۳ روایت می‌شد و با وقایع آن زمان مانند کودتای رضاخان، قحطی تهران در زمان جنگ جهانی دوم، حضور متفقین در ایران همزمان بود. بازیگرانی همچون مهدی هاشمی، مهران رجبی، ناصر هاشمی، صغری عبیسی و... نقش‌های مختلف این سریال را بازی می‌کردند. روزگار قریب از این جهت که چند دوره از زندگی یک پزشک معروف را به شکل درام به نمایش می‌گذاشت، برای مخاطبان جذاب بود.

قاب‌هایی از ادبیات معاصر

سریال شهریار با هدف روایت زندگی این شاعر معروف تولید شد و توانست چهره یکی از مشاهیر ادبی را به درستی به نمایش بگذارد. این سریال با نمایش زندگی حاج میرزا قاسم خاشکی پدر شهریار آغاز می‌شود و در نهایت به شکل متمرکزتری به زندگی شخصی و ادبی شهریار می‌پردازد. نکته مهم در مورد این سریال، نمایش کاراکترهای مختلف ادبی همچون عارف قزوینی، نیمایوشیخ، میرزاده عشقی و ایرج میرزا بود که یک دید کلی از ادبیات معاصر ایران به مخاطب تلویزیون ارائه می‌کرد.

داستان مجموعه شهریار از سال‌ها قبل در اواخر دوره حکومت قاجار روایت می‌شد. سید اسماعیل، یکی از وکلای مشهور تبریز که در جنگ و شورش این شهر، چند فرزند خود را از دست داده، پس از به دنیا آمدن فرزندی از همسرش، کوکب خانم تصمیم می‌گرفت برای حفظ فرزند آخر خود، او را به روستای خشک‌ناب نزد خواهرش بفرستد. مردی که بعدها به شهریار معروف می‌شد تا پایان دوره کودکی در این محل ماند و در این سال‌ها با ابراهیم ادیب آشنا شد، مردی که بعدها در

زندگی او

تأثیر زیادی

داشت.

البته در میان همه

